

Budget för år 2025 och ekonomiplan för åren 2025–2027

Stadsstyrelsen 04.11.2024 § 288

Beredning och tilläggsuppgifter:
finansdirektör Henrik Rainio, controller Sari Klenberg
fornamn.efternamn@porvoo.fi

Kommunekonomin

Kommunernas ekonomi har under de senaste åren varit nästan i balans tack vare det goda sysselsättningsläget, den inhemska efterfrågan, statens kommunpolitik och statliga stöd till kommunerna. År 2024 har för kommunernas del varit det första året då ekonomin för hela året har motsvarat tiden efter välfärdsområdesreformen. Så sent som år 2023 fick kommunerna finansieringsposter av engångsnatur som stärkte kommunernas resultat som en följd av reformen.

År 2024 har kommunerna förberett sig för nästa reform, där ansvaret för att ordna offentlig arbetskraftsservice överförs till kommunerna vid ingången av 2025. I samband med AN-reformen ökar kommunens andel av finansieringen av arbetslöshetsförmånerna, vilket ökar kommunernas kostnader för arbetslöshet. De merkostnader som AN-reformen medför kompenseras genom ökade statsandelar till kommunerna.

Det nya regeringsprogrammet innebär inga andra stora omvälvningar för kommunsektorn under det kommande året. I regeringsprogrammet ingår sparmål som beror på att kommunernas uppgifter och skyldigheter avvecklas, men det är osäkert hur de ska genomföras och hur de påverkar kommunernas ekonomi.

Finansministeriet förutspår i sin ekonomiska översikt för hösten att industriproduktionen kommer att öka i takt med att exportefterfrågan ökar och att byggbranschen kommer att återhämta sig i takt med att räntorna sjunker. Tillväxten av BNP uppskattas till 1,7 procent 2025 och 1,5 procent 2026. År 2027 förutspås bruttonationalprodukten öka med cirka 1,3 procent.

Kommunernas utgifter beräknas öka ytterligare i takt med att priserna stiger. I synnerhet har kommunsektorns inkomstutveckling en stor inverkan på kommunernas kostnader under de kommande åren.

Kommunernas stigande verksamhetsutgifter och försvagande årsbidrag minskar finansieringen till kommunernas investeringar samtidigt som investeringskostnaderna stiger påtagligt. Investeringsbehovet är stort i många kommuner även under de närmaste åren, vilket ökar behovet av att ta lån och trycket på att höja kommunalskattesatserna. Förändringen i räntemiljön ökar lånefinansieringens kostnader och skapar för sin del ett tryck på att minska kostnaderna och prioritera investeringar i allt högre grad.

Driftsekonomiutgifter

År 2025 uppgår stadens utgifter till sammanlagt 265 miljoner euro. Verksamhetsutgifterna ökar med 11,7 procent eller med cirka 28 miljoner euro jämfört med den ändrade budgeten för år 2024. Den jämförbara kostnadsökningen utan kostnaderna för AN-reformen och fonden för grön omställning är 5,9 procent, dvs. cirka 14,1 miljoner euro.

År 2025 ökar personalutgifterna med 8,9 miljoner euro, dvs. 8,2 procent och köp av tjänster med 10,6 miljoner euro, dvs. 18,5 procent. Utöver kostnaderna för AN-reformen förklaras utgiftsökningen delvis av att den allmänna kostnadsnivån och lönekostnaderna stiger samt av kostnaderna för nya och tillfälliga skol- och daghemsfastigheter. Dessutom ökar nivåhöjningen i stadens kollektivtrafikreform kostnaderna år 2025. Ökningen av verksamhetsutgifterna i budgeten för 2025 dämpas av programmet för produktivitet och balans i ekonomin som stadsfullmäktige godkände i maj 2024. Åtgärderna för 2025 uppgår till sammanlagt cirka tre miljoner euro.

Utgifterna inom sektorn för växande och lärande ökar med 5,6 miljoner euro, dvs. med 4,5 %. Livskraftssektorns utgifter ökar med 5,8 miljoner euro, dvs. med 14,5 procent. Ökningen av livskraftssektorns jämförbara verksamhetskostnader år 2025 är 1,3 procent utan fonden för grön omställning och Borgås andel av sysselsättningsområdets kostnader. Utgifterna inom stadsutvecklingssektorn ökar med 17,0 procent, med 4,7 miljoner euro. Ökningen av koncerntjänsternas kostnader är 8,8 procent, dvs. 4 miljoner euro. Kostnaderna för Borgå sysselsättningsområde som inleder sin egentliga verksamhet i början av 2025 uppgår nästa år till sammanlagt 7,1 miljoner euro.

Inkomster inom driftsekonomin

Verksamhetsinkomsterna är 81,4 miljoner euro i budgeten för 2024, dvs. cirka 12,7 miljoner euro mer än i den ändrade budgeten för 2024. Inkomsterna ökar tack vare inkomster som hänför sig till sysselsättningsreformen, biljettinkomsterna från kollektivtrafikreformen och inkomster från markförsäljning.

Kommunalskatteintäkten förutses öka med cirka 4 miljoner euro jämfört med fjolåret och uppgå till 97 miljoner euro år 2025.

Intäkterna av stadens samfundsskatt beräknas fortsätta öka under 2025 och uppgå till totalt 40 miljoner euro. Skatteförvaltningen fastställer kommunernas fördelningsandel av samfundsskatten för 2025 först i början av år 2025. Stadens fördelningsandel förväntas öka ytterligare under 2025 i och med den starka ekonomiska utvecklingen av Sköldviks företagskluster. Samfundsskatteutfallet för planeringsåren förväntas minska märkbart till följd av den försvagade konjunkturutvecklingen.

Intäkterna från fastighetsskatten förväntas förbli stabila. Skatteintäkten uppskattas vara 19 miljoner euro år 2025, vilket motsvarar cirka 12 procent av stadens skatteinkomster.

Stadens statsandelsinkomster är enligt finansministeriets uppskattning cirka 50 miljoner euro år 2025, vilket är knappt 4 miljoner euro mer än året innan. Statsandelsinkomsterna innehåller dock cirka 6,1 miljoner euro för skötseln av nya och utvidgade AN-uppgifter. Statsandelen för basservicen utan utjämning och social- och hälsovårdsposter är cirka 31,1 miljoner euro. Utjämningen av statsandelen på basis av skatteinkomster försvagar statsandelsinkomsterna med cirka 1,3 miljoner euro. Statsandelen för undervisnings- och kulturverksamheten är 1,4 miljoner euro negativ. Utjämningsmekanismerna i anslutning till välfärdsområdesreformen ger staden sammanlagt cirka 16,9 miljoner euro och kompensationen för skatteförluster är cirka 4,8 miljoner euro.

Balans i stadens ekonomi

Enligt stadens budget är stadens ekonomi i balans år 2025. Resultatet uppvisar ett svagt överskott och årsbidraget räcker till för att täcka beloppet av avskrivningar och nedskrivningar. Årsbidraget under budgetåret 2025 kommer att vara cirka 24 miljoner euro och resultatet ha ett överskott på cirka 1,9 miljoner euro.

Stadens ekonomi håller på att uppvisa ett underskott under åren 2026–2027, då utgiftsökningen är större än inkomstökningen under samma tid. Underskottet år 2026 uppskattas vara -8,6 miljoner euro och år 2027 redan -21,3 miljoner euro.

Utvecklingen av stadens ekonomi är förknippad med flera betydande osäkerhetsfaktorer. Intäkterna från samfundsskatten varierar kraftigt och det är speciellt utmanande att förutse stadens fördelningsandel särskilt från och med år 2026. Sannolikt kommer stadens samfundsskattebelopp att minska betydligt år 2026. Den statsandelsreform som är under beredning försvagar sannolikt stadens inkomstbas. Samtidigt ökar stadens utgifter kraftigt och investeringsbehoven ökar.

Staden har under år 2024 börjat förbereda sig på den försämrade ekonomiska utvecklingen i sikte genom att utarbeta ett program för produktivitet och balans i ekonomin som sträcker sig till år 2027. I programmet har stadens ekonomi balanserats utgående från utsikterna för våren 2024.

Investeringar

Investeringarna för budgetåret 2024 beräknas uppgå till sammanlagt cirka 39,2 miljoner euro. Av detta är husbyggnadsinvesteringarna 17,7 miljoner euro, investeringarna i stadsinfrastrukturen cirka 19,9 miljoner euro och investeringarna i livskraften 0,9 miljoner euro.

Investeringarna ökar också under de kommande åren och enligt stadens investeringsplan är investeringarna åren 2025–2028 cirka

205 miljoner euro. Huvudvikten i investeringarna för de kommande åren ligger på daghem och skolor och i planerna har man berett sig för Kokon idrottscentrums investeringshelhet.

Stadens inkomstfinansiering för planeringsåren räcker inte till för att täcka investeringar som planerats för motsvarande år. Den stigande investeringsnivån ökar stadens lånebestånd och räntekostnader. Stadens framtida investeringar bör övervägas noggrant så att lånebeståndet och räntekostnaderna hålls på en hanterbar nivå.

Låneupptagning

Stadens årliga lånefinansieringsbehov eller amorteringsreserv består av skillnaden mellan årsbidraget och nettoinvesteringarna. I en ekonomi som är i balans kan man finansiera nettoinvesteringarna med årsbidraget. På lång sikt ska även låneamorteringarna finansieras med årsbidraget.

De stigande investeringskostnaderna innebär att stadens lånebestånd kommer att öka från och med år 2025. Enligt uppskattningen kommer lånebeståndet år 2025 att öka med cirka 14 miljoner euro till sammanlagt 76 miljoner euro. Finansieringsanalysen visar att lånebeståndet kommer att vara cirka 120 miljoner euro år 2026 och cirka 166 miljoner euro år 2027.

Stadens nuvarande lån har en bunden fast ränta och den genomsnittliga räntan är cirka 0,3 procent. I och med den snabba höjningen av låneräntorna kommer den genomsnittliga räntan på nya lån att vara betydligt högre än för närvarande. När lånebeståndet ökar måste staden också förbereda sig på ökade räntekostnader och ränterisker.

Affärsverken

Affärsverkens direktorer ska enligt kommunallagen godkänna affärsverkets budget och ekonomiplan samt besluta om affärsverkets investeringar, om inte annat bestäms. Stadsfullmäktige beslutar om affärsverkens bindande mål samt de finansiella posterna mellan staden och affärsverket, till vilka bl.a. avkastningsmålet räknas. Affärsverken finansierar sina investeringar vanligen med sin inkomstfinansiering.

Koncernbolagen

Enligt kommunallagen fastställer fullmäktige de ägarpolitiska målen för sammanslutningar som staden äger, samt beslutar om principerna för ägarstyrningen och om koncerndirektiven. Fullmäktige beslutar också om budgeten och ekonomiplanen som innehåller årsmål härledda från ägarpolitiken också för koncernens mest betydande sammanslutningar.

I Borgå är det koncernsektionen som styr och övervakar som ägare att dottersammanslutningarna agerar i enlighet med de mål som fastställts av stadsfullmäktige och stadsstyrelsen och i enlighet med

stadsstrategin samt sörjer för att koncernövervakningen genomförs i linje med koncerndirektiven.

Till stadskoncernen hörde sammanlagt 16 sammanslutningar
30.9.2024.

Bilaga
Budget 2025 och ekonomiplan 2025–2027

Stadsdirektören
Stadsstyrelsen för en allmän diskussion om budgeten 2025 och ekonomiplanen 2025–2027 och fortsätter behandlingen av ärendet på följande möten.

Beslut
Stadsstyrelsen förde en allmän diskussion om budgeten 2025 och ekonomiplanen 2025–2027 och fortsätter behandlingen av ärendet på följande möten.

Stadsstyrelsen 18.11.2024 § 307

Stadsdirektören
Stadsstyrelsen fortsätter att behandla ärendet.

Beslut
Stadsstyrelsen förde en allmän diskussion om budgeten och fortsätter behandlingen av ärendet på följande möte.

Stadsstyrelsen 02.12.2024 § 324

Stadsdirektören
Stadsstyrelsen beslutar föreslå att stadsfullmäktige godkänner budgeten för år 2025 och ekonomiplanen för åren 2025–2027.

Finansdirektören befullmäktigas göra ändringar av teknisk karaktär i budgetboken innan den behandlas i fullmäktige.

Beslutet justeras genast.

Beslut
Stadsstyrelsen beslutade föreslå att stadsfullmäktige godkänner budgeten för år 2025 och ekonomiplanen för åren 2025–2027. Finansdirektören befullmäktigas göra ändringar av teknisk karaktär i budgetboken innan den behandlas i fullmäktige.

Stadsstyrelsen godkände en lång rad ändringar i stadsdirektörens förslag. Stadsdirektören kompletterade sitt förslag under mötet.

Beslutet justerades genast.

Stadsstyrelsen fortsätter behandling av budgetförslaget och gör nödvändiga ändringar p.g.a. fullmäktiges beslut 11.12.2024 gällande servicenätet.

På sidan 4 stryks följande:

*Ett tekniskt antagande i utgifterna för sektorn för växande och lärande för år 2025 inkluderar 0,1 miljoner € för effektivisering av servicenätet.

I texten om sektorn för växande och lärande läggs till stycket:

Ersättande åtgärder inom sektorn för att anpassa ekonomin

Stadsfullmäktige godkände våren 2024 programmet för produktivitet och balans i ekonomin. De godkända åtgärder som gäller sektorn för växande och lärande bör ändras då de strukturella åtgärderna inte kommer att genomföras.

De åtgärder som gäller sektorn för växande och lärande i programmet för produktivitet och balans i ekonomin genomförs i stället för strukturella servicenätverkslösningar på följande sätt:

- De öppna tjänsterna inom småbarnspedagogik, dvs. klubb- och parkverksamhet, läggs ner 1.8.2026
- Gränsen för skolskjutsar höjs fr.o.m. 1.8.2026 till den lagstadgade minimigränsen i alla åldersklasser, dvs. för elever i årskurser 1 och 2 höjs den från tre till fem kilometer.
- Fem skolgångshandledare och en barnskötare inom barnets stöd tas bort från personalplanen för år 2025.
- De nya lagstadgade tilläggstimmarna och ändringen av särskilt stöd inom den grundläggande utbildningen och gymnasiet ökar stadens statsandelsinkomster mer än utgifter eftersom staden redan sköter en del av de nya uppgifterna.
- Mellanmål i skolorna slopas år 2025 och kostnaderna för matens råvaror minskar från och med år 2026.
- Förvaltningen effektiviseras i takt med att antalet elever och personal minskar.
- Anslag för material minskar måttligt

Med dessa åtgärder uppnås besparingar på cirka 130 000 euro för år 2025, besparingar på cirka 570 000 euro för år 2026 och besparingar på cirka 925 000 euro för år 2027. Beloppen motsvarar de besparingar som skulle ha uppstått om Epoon koulu och Ilolan koulu hade lagts ned.

De lagstadgade tjänsterna kan även efter dessa åtgärder produceras högkvalitativt under alla förhållanden.

I personalplanen, s. 50, andra kolumnen, första stycket ändras tredje satsen:

I enheten för stöd till barn har man planerat att lägga till upp till sju barnskötarbefattningar för viss tid och två specialläraruppgifter för

viss tid inom småbarnspedagogiken, men dessa ökningarna görs med personaldirektörens beslut när behovet preciseras. Ett löneanslag **för cirka åtta uppgifter** reserveras i stadsstyrelsens anslag.

I personalplanen, s. 50, andra kolumnen, andra stycket ändras tredje satsen:

Inom både den finskspråkiga och svenskspråkiga grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen ändras anställningen av vissa skolgångshandledare till ordinarie, och fem befattningar som skolgångshandledare för viss tid slopas. Arbetet av skolgångshandledarna riktas enligt elevernas behov av stöd samt enligt klasstorlek. I och med att projektfinansieringen minskar och projekten blir färre minskar antalet projektarbetare i tjänsteförhållande med 10,5. Inom den finskspråkiga grundläggande utbildningen ändras timlärartjänster för viss tid till ordinarie lektorstjänster. Detta garanterar undervisningens kvalitet och kompenserar det kompetensunderskott som pensioneringarna orsakar. Beslut om timresursen för år 2026 fattas våren 2025 i takt med att den strategiska personalplaneringen framskrider, och den bör anpassas till det mindre antalet elever och de ekonomiska verksamhetsförutsättningarna

Stadsdirektören

Stadsstyrelsen beslutar föreslå att stadsfullmäktige godkänner budgeten för år 2025 och ekonomiplanen för åren 2025–2027 med ovan nämnda ändringarna.

Finansdirektören befullmäktigas göra ändringar av teknisk karaktär i budgetboken efter den har behandlats i fullmäktige i enlighet med fullmäktiges beslut.

Beslutet justeras genast.

Påätös

Johan Söderberg, med stöd av Kevin Servin, föreslog att verksamhetskostnaderna för sektorn för växande och lärande skulle ökas med 130 000 euro för år 2025, 569 000 euro för år 2026 och 921 000 euro för år 2027.

Vid omröstningen vann Söderbergs förslag över stadsdirektörens förslag med rösterna 8 (Välimäki, Puromies, Lönnfors, Söderberg, Holmström, Uski, Lund, Servin)–0, 5 blanka röster (Eskola, Wiitakorpi, Valasti, Ryyänen, Blomqvist-Valtonen).

Elin Blomqvist-Valtonen lämnade in en avvikande åsikt.

Behandlingen av ärendet vid mötet

Ledamot Hirvilammi föreslog understödd av ledamot Siltakorpi att man i punkten Finansiering och strategi, s.25, lägger till följande text:

”Ändamålsenligheten för fonder och placerade medel som ingår i stadens bokföring utvärderas och uppföljningen av placeringarna görs tydligare.”

Stadsfullmäktige beslutade med 23 röster mot 27, 1 frånvarande, förkasta stadsstyrelsens förslag och godkänna ledamot Hirvilammis förslag. I stadsstyrelsens förslag läggs till den föreslagna meningen.

Ledamot Hirvilammi föreslog understödd av ledamot Siltakorpi att man på s.25 efter meningen ”Vid planläggning och tomtförsäljning beaktas programmet för bystrukturen, som uppdateras omedelbart efter att delgeneralplanen är klar.” i andra stycket lägger till följande text:

”Man snabbar på planprojekt som möjliggör bostadsbyggande i byar.”

Stadsfullmäktige beslutade efter omröstning med 28 röster mot 22, 1 frånvarande, förkasta förslaget.

Ledamot Lankia föreslog understödd av ledamot Heinänen att man på s. 25 i punkten Driftsekonomi, textändringar och personalplan, i slutet av andra stycket, lägger till följande mening:

”De underhållsåtgärder som inte kan genomföras utan nödvändiga ekonomiska beslut samlas ihop under året, och tillräckliga resurser reserveras för reparationer i samband med behandlingen av budgeten.”

Stadsfullmäktige beslutade efter omröstning med 33 röster mot 16, 1 tom, 1 frånvarande, förkasta förslaget.

Ledamot Lankia föreslog understödd av ledamot Heinänen att man på s. 29 i punkten Småbarnspedagogik, verksamhet, tjänster och processer, i slutet av andra stycket, lägger till en mening eller ett helt nytt stycke:

”Under året utreds temperaturen i gamla daghem, och nödvändiga åtgärder vidtas för att säkerställa att daghemmens inomhusmiljö och golv är tillräckligt varma på vintern och svala på sommaren. Luftvärmepumpar eller andra liknande temperaturreglerande

anordningar installeras i daghemmen samt vid behov allergitestade heltäckningsmattor.

Stadsfullmäktige beslutade efter omröstning med 36 röster mot 13, 1 tom, 1 frånvarande, förkasta förslaget.

Ledamot Lankia föreslog understödd av ledamot Heinänen att man i budgeten för 2026 bifogar en utvärdering av de budgetposter som genomförts under 2025 samt en utredning av de som inte har genomförts.

Stadsfullmäktige beslutade efter omröstning med 33 röster mot 16, 1 tom, 1 frånvarande, förkasta förslaget.

Ledamot Lankia föreslog understödd av ledamot Heinänen att man på s. 42–45 i punkten Driftsekonomi, textändringar och personalplan, på ett lämpligt ställe under fritidstjänster, lägger till följande mening:

”Under året görs en utredning och en projektplan för att anlägga en trafikpark i Borgå.”

Stadsfullmäktige beslutade efter omröstning med 41 röster mot 9, 1 frånvarande, förkasta förslaget.

Ledamot Lankia föreslog understödd av ledamot Heinänen att man på s. 29 i punkten Driftsekonomi, textändringar och personalplan, tredje stycket, lägger till följande text:

”På detaljplaneområdet i Stengård byggs kommunal teknik och gator, och tomterna färdigställs så att de kan säljas.” För detta reserveras de anslag som behövs.

Motiveringen är att detaljplanen redan är klar. Fullmäktige fattade beslutet år 2022, och kommunal tekniken planerades år 2023. Småhusområdet i Stengård ligger inom elevupptagningsområdet för Epoon koulu och Grännäs Skola.

Stadsfullmäktige beslutade efter omröstning med 28 röster mot 22, 1 frånvarande, förkasta förslaget.

Ledamot Lankia föreslog understödd av ledamot Heinänen att man skulle göra följande ändringar i budgeten i punkten Investeringar, stadsutveckling, investeringsbilaga och att motsvarande texter på andra ställen i budgeten skulle ändras på samma sätt:

Skjuts fram med ett år:

”Gator och ledningsflyttningar i parkeringsanläggningen”, 2,7 miljoner euro från år 2025 till år 2026. Den totala investeringen uppgår till 5,5 miljoner.

På motsvarande sätt skjuts fram med ett år:

”Anslutningsparkering/anslutningsparkeringsanläggning”, 1,5 miljoner från år 2026 till år 2027. Den totala investeringen uppgår till 7 miljoner.

Stadsfullmäktige beslutade efter omröstning med 33 röster mot 17, 1 frånvarande, förkasta förslaget.

Ledamot Lankia föreslog understödd av ledamot Heinänen att investeringsplanen för Gammelbackan koulu återremitteras för ny beredning med följande ändringar:

- Antalet elever minskas.
- Investeringens kostnader minskas.
- Det ska säkerställas att ungdomslokalerna och bibliotekstjänsterna får tillräckliga lokaler i den nya byggnaden och att lokalerna i mån av möjlighet också kan användas för verksamhet som ordnas av föreningar och företag som främjar invånarnas välbefinnande i området (t.ex. Tatsi ry, stoljumba osv.).

Motivering av kostnaderna:

Skolinvesteringen är en av stadens största, investeringskostnaden för Jokilaakson koulu var 27k per elev inklusive renovering av idrottshallen. Nu 54k per elev. En investering i nuvarande storlek skulle öka den interna hyran med en miljon euro per år.

Stadsfullmäktige beslutade efter omröstning med 36 röster mot 13, 1 tom, 1 frånvarande, förkasta förslaget.

Ledamot Lankia föreslog understödd av ledamot Heinänen att man i budgeten reserverar 50 000 euro för installation av luftvärmepumpar eller motsvarande i daghem samt för installation av allergitestade heltäckningsmattor i gamla daghem med exceptionellt kalla golv.

Stadsfullmäktige beslutade efter omröstning med 37 röster mot 12, 1 tom, 1 frånvarande, förkasta förslaget.

Ledamot Riikonen föreslog understödd av ledamot Heinänen att man på s. 28 i sista avsnittet av punkten ”Stadsplanering” lägger till följande text:

”Ändringen av detaljplan 456 för Majberget inleds i enlighet med stadsfullmäktiges beslut 14.12.2022. Målet är att öppna en möjlighet för fordonstrafik att köra mellan *Solbackavägen och Sjukhusvägen*.

Stadsfullmäktige beslutade med 14 röster mot 35, 1 tom, 1 frånvarande, förkasta stadsstyrelsens förslag och godkänna Riikonens förslag.

I det sista stycket i stadsstyrelsens förslag läggs till ”mellan Solbackavägen och Sjukhusvägen”.

Ledamot Hanska föreslog understödd av ledamot Lankia att om skolorna inte läggs ned vid behandlingen av servicenätet tidigareläggs följande investeringar:

- Ebbo (äldreboendet år 2028) tidigareläggs till 2025 (200 000 euro)
- Illby (nu 2029) tidigareläggs till 2025 (500 000 euro)
- Ebbo II (nu 2031) tidigareläggs till 2028

Ändringarna görs i tabellen INVESTERINGAR 7 ÅR, uppdatering 09/24, överföringar från år 2024 sidan 1/1.

Stadsfullmäktige beslutade efter omröstning med 32 röster mot 18, 1 frånvarande, förkasta förslaget.

Ledamot Heinänen föreslog understödd av ledamot Servin att följande utgift för investering i stadsinfrastruktur för tillfället stryks från stadsutvecklingens investeringar:

Borgå torg 7,5 miljoner, vars genomförande skulle inledas år 2026.

Stadsfullmäktige beslutade efter omröstning med 30 röster mot 20, 1 frånvarande, förkasta förslaget.

Stadens fullmäktigegrupper föreslog följande:

Borgå stadsfullmäktige förutsätter att stadsstyrelsen ska lägga fram nya besparingsförslag enligt programmet för ekonomi och produktivitet inom växande och lärande, varav 130 000 euro för år 2025, 569 000 euro för år 2026 och 921 000 euro för år 2027. Förslagen ska läggas fram senast vid fullmäktiges möte i mars.

Stadsfullmäktige beslutade med 5 röster mot 42, 3 tomma, 1 frånvarande, förkasta stadsstyrelsens förslag och godkänna gruppernas förslag.

Bilaga: omröstningsresultat

Vid omröstningarna gavs röster enligt bilagan nedan.

Bilaga: Omröstningar 11.12.2024

Vid de genomförda omröstningarna godkände stadsfullmäktige följande ändringsförslag, som har antecknats i den bifogade budgetboken.

Ledamot Hirvilammins förslag: Till avsnittet Finansiering och strategi på sidan 25 läggs till: "Lämpligheten av de fonder och investerade medel som finns i stadens bokföring utvärderas och uppföljningen av investeringarna klargörs."

Ledamot Riikonens förslag: Under rubriken "Stadsplanering" på sidan 28 läggs följande förtydligande anteckning till i sista stycket som fullmäktiges anvisning för planeringsarbetet: Ändringen av detaljplan 456 för Toukovuori inleds enligt fullmäktiges beslut den 14.12.2022. Målet är att öppna möjligheten för genomfartstrafik mellan Aurinkomäentie och Sairaalandie.

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade att godkänna budgeten för 2025 och ekonomiplanen för 2025–2027. Finansdirektören bemyndigades att göra tekniska ändringar i budgetboken efter fullmäktiges behandling i enlighet med fullmäktiges beslut

Nämnden för växande och lärande 30.01.2025 § 12
2616/02.02.00/2024

Sparförslag för 2025–2027 enligt programmet för balansering av ekonomi och produktivitet

Beredning och tilläggsuppgifter

bildningsdirektör Sari Gustafsson, förvaltningschef Mervi Tuominen, direktörer för grundläggande utbildning och gymnasieutbildning Jari Kettunen och Rikard Lindström, direktör för småbarnspedagogik Lena Karlsson, fornamn.efternamn@porvoo.fi

Stadsfullmäktige fattade i maj 2024 beslut om programmet för balansering av ekonomi och produktivitet, enligt vilket sparmålen för sektorn för växande och lärande var 6,6 miljoner euro åren 2024–2027. Strukturella lösningar i anslutning till koncentreringsav servicenätet hade en andel på 1,9 miljoner euro och andra åtgärder en andel på 4,6 miljoner euro av den summan.

Under 2024 utarbetades en utredning om servicenätet och en servicenätsplan för småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen i samarbete mellan olika sektorer. Olika intressentgrupper fick delta i processen i stor utsträckning. Syftet med arbetet var att utreda servicenätets nuläge och att göra upp en plan för framtiden baserat på befolkningsprognoserna. På grund av den sjunkande nativiteten minskar antalet barn betydligt under de kommande åren även i Borgå, och därför beräknar man att finansieringen enligt statsandelssystemet kommer att minska med 5,2–12 miljoner euro i Borgå under det nästa årtiondet. Dessutom finns det risk för att den statsandelsreform som är under beredning kommer att minska Borgås statsandelar från 2027.

I servicenätsplanen föreslogs att två byskolor skulle läggas ned för att uppnå de strukturella sparmål som ingår i programmet för balansering av ekonomi och produktivitet. Vid sitt sammanträde i december godkände stadsfullmäktige inte att skolorna läggs ned, utan förutsatte att stadsstyrelsen senast till fullmäktigesammanträdet i mars 2025 kommer med nya, ersättande sparförslag för sektorn för växande och lärande: 130 000 euro för 2025, 569 000 euro för 2026 och 921 000 euro för 2027. I och med att de ekonomiska ramvillkoren skärps måste ändå lösningar gällande servicenätet fortfarande övervägas som en del av en högklassig och ekonomisk organisering av verksamheten. Enligt fullmäktiges beslut 11.12.2024 görs nästa granskning av servicenätet år 2026.

Enligt anvisningarna för efterlevnad av budgeten, vilka stadsstyrelsen gav i december, ska genomförandet av programmet för balansering av ekonomi och produktivitet rapporteras i samband med delårsrapporterna och boksluten. Om det inte är möjligt att uppnå enskilda åtgärder inom sektorn enligt programmet, ska man genom andra åtgärder sträva efter ett resultat i euro som motsvarar åtgärden.

För sektorn för växande och lärande har dessutom godkänts ny lagstiftning efter stadsfullmäktiges beslut om servicenätet och budgeten, vilket påverkar sektorns uppgifter och de statsandelar som fås för dem: en reform av lagstiftningen om stöd för lärande samt obligatoriska tilläggstimmar i modersmål och matematik som ska införas i timfördelningen 1.8.2025.

Var kan vi hitta ersättande besparingar?

I jämförelser av olika kommuner (FCG/Kommunförbundet Kouluikkuna) skiljer sig utbildningstjänsterna i Borgå tydligast från andra kommuner i fråga om sina höga lokalkostnader. Detta beror på att servicenätet är omfattande, och Borgå har enligt Finansministeriets utredning gjort större investeringar i basservice (euro/invånare) under de senaste tio åren än någon annan av de stora städerna i Finland. Staden har satsat på servicenätet och har säkra och ändamålsenliga skol- och daghemsbyggnader, som är i gott skick. Därför är lokalkostnaderna för sektorn för växande och lärande höga. Däremot är kostnaderna för förvaltningen i Borgå på medelnivå, eller till och med lägre, när man jämför med andra kommuner. Jämförelser har också gjorts med motsvarande tvåspråkiga kommuner.

Det är viktigt att notera att servicenätets omfattning också inverkar på de besparingar som kan uppnås i kostnaderna för stödtjänster och i personalkostnaderna. Ju större antalet servicefastigheter är, desto svårare blir det att hitta besparingar i reparations-, underhålls-, städ- och matservicekostnaderna. Ett omfattande servicenät ökar också kostnaderna för undervisningen.

Många faktorer som gäller ordnandet av småbarnspedagogik och grundläggande utbildning har fastställts i lagen (till exempel

lagstadgad personaldimensionering inom småbarnspedagogiken), och besparingar kan inte göras i dessa. I Borgå har man dock inte bara satsat på lagstadgade skyldigheter, utan också på kvaliteten på tjänsterna inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen klart mer än vad lagen kräver och också mer än många andra jämförelsestäder. En del av de kvalitetssatsningar som Borgå redan infört kommer att bli lagstadgade på grund av lagändringarna vid årsskiftet. Detta innebär att statsandelarna riktas på ett nytt sätt och att resurserna inom sektorn för växande och lärande måste riktas på ett nytt sätt samtidigt som verksamhetssätten ändras.

Beredningen av programmet för balansering av ekonomi och produktivitet, som godkänts av fullmäktige, utgick från att man i första hand söker strukturella lösningar och produktivitetåtgärder som försämrar kvaliteten på de tjänster som staden producerar så lite som möjligt. Dessutom konstaterades det att man strävar efter att uppnå produktivets- och balanseringsåtgärder i ekonomin utan permitteringar eller uppsägningar av personal, eftersom Borgå stad även i fortsättningen vill vara en attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare.

De största helheterna i ekonomin för sektorn för växande och lärande är personalkostnader, lokalkostnader och kostnader för stödtjänster. Om servicenätet i Borgå inte kan koncentreras och lokalkostnaderna inte kan påverkas, och man inte vill genomföra uppsägningar och permitteringar under de följande åren, kommer besparingarna oundvikligen att i första hand beröra tjänsternas icke-lagstadgade kvalitet och kostnaderna för stödtjänster.

Exempel på icke-lagstadgade kvalitetssatsningar på tjänster inom småbarnspedagogik och utbildning i Borgå är:

- Skolnätet är stort och det finns många små skolor. I små skolor är klasstorleken mindre än i större skolor, varvid priset per elev är högre.
- Stöd för lärande erbjuds både i närskolor och i centraliserade specialklasser. Antalet skolgångshandledare är för närvarande stort och dessutom har man satsat på skolcoacher. Även en liten skola har en egen rektor (en lärare som har tilldelats en extra uppgift som rektor) och det är inte så att en tjänsterektor har flera små skolor att leda.
- I den lokala timfördelningen finns 1 extra timme i B1 svenska.
- Kilometergränsen för skolskjutsar är lägre för de yngsta eleverna än vad lagen förutsätter (tre kilometer i stället för fem kilometer).
- Man har beslutat om tilläggssatsningar på skolmåltider och mellanmål för skolelever.
- Det finns moderna digitala verktyg, både apparater och program.
- Inom småbarnspedagogiken finns öppna tjänster som inte är lagstadgade, såsom klubbar samt familjekafé- och kamratgruppsverksamhet för barnfamiljer.
- Inom småbarnspedagogiken har barnskötare anställts i stället för assistenter för att ordna barnets stöd.

Serviceområdena inom sektorn för växande och lärande har bedömt ändringarna i lagstiftningen som fastställt i slutet av året och möjligheterna till sparmål i sin verksamhet.

Serviceområdet för småbarnspedagogik

Utveckling av barnets stöd

Reformen av stödet för lärande fr.o.m. 1.8.2025 gäller också förskoleundervisningen. Den primära stödformen är undervisningsarrangemang som stöder förutsättningarna för lärande. Om dessa undervisningsarrangemang inte räcker till är den primära stödformen undervisning som ges av en speciallärare i samband med annan undervisning. Stödet av en speciallärare kan dämpa ökningen av behovet av barnspecifikt stöd. Det ska dock alltid vara möjligt att ge barnspecifikt, inkluderande stöd om det gruppspecifika stödet inte är tillräckligt. En individuell stödform är till exempel barnskötare för barnets stöd.

I daghemmens barngrupper börjar nya barn året runt. Det är inte möjligt att förutse behovet av barnspecifikt stöd hos barn som omfattas av tjänsterna och hos barn som börjar omfattas av tjänsterna, och ordnandet av stödet baserar sig på lagen. Det går inte att skära ned på de resurser som reserverats för stöd till barn.

Utveckling av ledningssystemet och förvaltningen

Inom småbarnspedagogiken har antalet familjedagvårdare och antalet barn som omfattas av de öppna tjänsterna minskat under de senaste åren. Till följd av ändringarna kommer serviceområdets nuvarande ledningssystem och servicechefernas uppgiftshelheter att ses över och utvecklas under 2025, och genomförandet av förnyelser kommer att ske under 2026. Pilotförsöket med modellen med biträdande föreståndare för daghem fortsätter under år 2025 och utifrån erfarenheterna från pilotförsöket beslutas om modellen ska etableras.

Inom serviceområdet granskas och utvärderas också daghemmens nuvarande ledningshelheter och möjligheter att slå samman daghem. Det är dock inte ändamålsenligt att grunda alltför stora ledningshelheter, så att man kan säkerställa en effektiv personalledning och pedagogisk verksamhet av hög kvalitet.

Övriga åtgärder

Behovet av antalet barngrupper i daghemmen bedöms årligen på olika verksamhetsställen i förhållande till antalet barn. Personalbehovet inom småbarnspedagogiken minskar i förhållande till antalet grupper. Personalminskningarna kan genomföras helt och hållet genom pensioneringar och andra naturliga avgångar, men detta har redan beaktats i programmet för balansering av ekonomi och produktivitet för åren 2024–2027, där personalutgifterna inom

småbarnspedagogiken minskas med sammanlagt 0,5 miljoner euro fram till 2027 med hjälp av olika åtgärder.

Inom serviceområdet för småbarnspedagogik är öppna tjänster inom småbarnspedagogik inte lagstadgade tjänster. I tjänsterna ingår avgiftsfri klubbverksamhet för barn i åldern 2–5 år samt familjekafé- och kamratgruppsverksamhet för barnfamiljer. För tillfället deltar totalt 35 barn två dagar i veckan i klubbverksamheten i fyra olika klubbar. Antalet barn i klubbarna har minskat för varje år. Familjekaféverksamhet ordnas två dagar i veckan. Det kommer 20–50 kunder per dag (vuxna och barn).

Familjestugan Ilona (Gamla Kungsvägen 27) fungerar för närvarande som lokal för de öppna tjänsternas klubbverksamhet och familjekaféverksamhet. Som en sparåtgärd föreslås att användningen av lokalen avslutas sommaren 2025 och att verksamheten inom den öppna småbarnspedagogiken flyttas till en del av daghemmens verksamhet i centrumområdet. Samtidigt slopas planen att bygga ett nytt utrymme för verksamheten inom de öppna tjänsterna inom småbarnspedagogik på västra åstranden. Avståendet av lokaler för de öppna tjänsterna inom småbarnspedagogik inverkar inte på serviceutbudet. Motsvarande service kan erbjudas i daghemmens lokaler. Avståendet från lokalerna skulle ha full effekt år 2026 och den ekonomiska effekten skulle uppgå till 90 000 euro per år.

Förutom detta är det möjligt att uppnå besparingar inom småbarnspedagogiken genom att avskaffa icke-lagstadgade öppna tjänster inom småbarnspedagogiken. Som en följd av detta kan en del av barnen i klubbarna övergå till småbarnspedagogik i ett daghem. Familjekafé- och kamratgruppsverksamhet för barnfamiljer kan ses som en del av kommunernas välfärdsarbete, men motsvarande service ordnas också av församlingar och organisationer. Spareffekten av att avskaffa icke-lagstadgade öppna tjänster inom småbarnspedagogiken skulle vara 250 000 euro per år.

I Borgå betalas ett kommuntillägg till privatvårdsstödet för privat familjedagvård. Detta kommuntillägg är inte lagstadgat och uppgår till 351 euro per barn och månad. Privat familjedagvård omfattar för närvarande 30 barn och det finns 8 privata familjedagvårdare. Antalet har minskat från år till år.

Att slopa kommuntillägget till privatvårdsstödet skulle innebära att den privata familjedagvårdaren måste höja klientavgiften som tas ut av vårdnadshavarna för att verksamheten ska vara lönsam för familjedagvårdaren. Kostnadsökningen för klienterna skulle sannolikt leda till att barnets plats inom småbarnspedagogiken byts ut. Barnen kan erbjudas en plats på privata eller kommunala daghem. Indragningen av kommuntillägget till privatvårdsstödet skulle ha en spareffekt på 125 000 euro per år.

Finskspråkig grundläggande utbildning och gymnasieutbildning

Nya strukturer för stöd för lärande och tilläggstimmar i timfördelningen

De tjänster som produceras inom finskspråkig grundläggande utbildning och gymnasieutbildning är till stor del lagstadgade och starkt reglerade. Serviceområdet förvaltar också för hela stadens del morgon- och eftermiddagsverksamhet som omfattas av lagen om grundläggande utbildning samt producerar för välfärdsområdet morgon- och eftermiddagsvård för barn med funktionsnedsättning som omfattas av lagstiftningen om funktionshindersservice året om. Den mångkulturella undervisningens tjänster ordnas i Borgå stad nästan uteslutande under de finskspråkiga utbildningstjänsterna.

Reformen av lagstiftningen om stöd för lärande träder i kraft och de obligatoriska tilläggstimmarerna i modersmål och matematik ska införas i timfördelningen 1.8.2025. Syftet med reformen är att öka jämlikheten och säkerställa att eleven får det stöd han eller hon har rätt till. Med tilläggstimmarerna i modersmåls- och matematikundervisning vill man säkerställa grundläggande färdigheter för alla elever. På grund av lagreformen måste stödstrukturerna förnyas och undervisningen ordnas på ett annat sätt än i dag. Reformen kommer att ha en betydande inverkan på skolornas verksamhetskultur. Med anledning av reformen förutses att det kommer att behövas några specialklasser till och tilläggsresurser för specialundervisningen inom den finskspråkiga grundläggande utbildningen.

Preliminärt har man förutspått att de finskspråkiga utbildningstjänsterna kan svara på reformen av stödet för lärande med nästan nuvarande resurser, men reformen kräver en förändring i skolornas verksamhetskultur, riktande av resurser och planering av elevernas undervisningsgrupper. För att förändra verksamhetskulturen behövs förutom strategiskt ledarskap även inkluderande ledarskap och tid.

Tilläggstimmarerna i modersmål och matematik har förutsetts i den lokala timfördelningen redan i flera år, och i Borgå har man redan tidigare undervisat i dessa ämnen i högre grad än vad som krävs. I Borgå förutsätter ändringen av den riksomfattande timfördelningsförordningen att endast en timme läggs till, även om den riksomfattande reformen innebär en ökning med tre timmar. Enligt det nya beslutet om timfördelning undervisas inom den finskspråkiga grundläggande utbildningen från och med läsåret 2025–2026 genom ett lokalt beslut en timme mer än vad som är obligatoriskt enligt lag. I vår tvåspråkiga stad är denna timme riktad till B1 svenskundervisning, men den kan slopas om de ekonomiska resurserna kräver det.

För nya lagstadgade uppgifter får staden full finansiering via statsandelssystemet för basservice. De resursökningar som reformen förpliktar till behöver sannolikt inte göras i samma omfattning som stadens statsandel, eftersom staden redan delvis har fullgjort de förpliktelser som nu blir lagstadgade på riksnivå. De

finskspråkiga tjänsterna för grundläggande utbildning och gymnasieutbildning är till volymen ett stort serviceområde och man förutspår att de nya lagstadgade skyldigheterna kommer att medföra cirka 200 000–300 000 euro mindre nya kostnader än vad staden får ny statsandel för dem.

Mångkulturell undervisning och utveckling av elevantalet

Vid utarbetandet av budgeten för 2025 och ekonomiplanen för åren 2026–2028 och servicenätsplanen förutspåddes i elevprognosen att antalet finskspråkiga barn minskar med cirka 100 elever årligen från året innan på grund av den minskade nativiteten. I Rasmus Aros prognoser baserade på Statistikcentralens material har också andelen invandrabarn varit den enda något växande gruppen under de följande 15 åren. Detta togs upp också i materialen för servicenätsplanen.

Under senhösten 2024 har det ändå kommit ett större antal invandrarelever än väntat till Borgå och till dessa delar fortsätter ännu ökningen i Peipon koulus och Kevätkummun koulus elevupptagningsområden, medan situationen i andra områden ser ut att följa prognoserna i servicenätsplanen någorlunda bra. Ur ekonomisk synvinkel medför elever med mångkulturell bakgrund mer statliga pengar än väntat, men också kostnaderna ökar just för de ovan nämnda lågstadieskolorna och högstadierna i dessa områden. Dessutom utgör statsandelen i sin helhet endast en del av den finansiering som används för den grundläggande utbildningen, och ovanpå den lägger varje kommun en egen kommunandel som finansieras med skatteinkomster för att täcka kostnaderna för den grundläggande utbildningen. Den mångkulturella undervisningen och utvecklingen av elevantalet har ingen betydande sparpotential förrän den har en sänkande effekt på antalet undervisningsgrupper.

Utveckling av IT-lösningar

För att utveckla den digitala lärmiljön deltog de finskspråkiga och svenskspråkiga utbildningstjänsterna i ett pilotprojekt för några skolors del år 2024. Slutrapporten för pilotprojektet behandlades i båda sektionerna och det beslutades att inlärningsplattformen ska bytas ut i alla skolor inom den grundläggande utbildningen från och med 1.8.2025. Ändringen av inlärningsplattformen medför betydande kostnadsbesparingar i anskaffningen av datorer, licenser, program och även i underhållet av användningsmiljön.

De preliminära sparsummorna hade beaktats i stadens program för balansering av ekonomi och produktivitet, men enligt uppskattningar från pilotförsöket kan kostnadsbesparingarna rentav fördubblas jämfört med de uppskattade under åren 2025, 2026 och 2027. Sparpotentialen för utveckling av datatekniska lösningar är 150 000–250 000 euro per år.

Andra åtgärder såsom utveckling av ledningssystemet och den administrativa verksamheten samt riktande av lokalhyror

Under ledning av den finskspråkiga utbildningssektionen har ledningssystemet för finskspråkiga skolor utvecklats från och med 2018. Utvecklingsarbetet har baserat sig på forskningsdata och den ledningsmodell som nu används har tillämpats i två budgetår. Målet med modellen har varit att hjälpa rektorerna för enskilda skolor i det dagliga arbetet och öka rektorernas välbefinnande genom att koncentrera vissa uppgifter till en gemensam förvaltning och frigöra tid för rektorn för pedagogiskt ledarskap på skolnivå. Den nuvarande modellen måste utvärderas kritiskt och man bör också överväga möjligheten att utveckla modellen så att områdesrektorerna skulle sköta rektorsuppgifterna för flera små skolor, så att de lärare som nu sköter rektorsuppgifterna skulle få mera tid för undervisningsarbetet, för vilket det i och med lagreformerna om stöd för lärande bör reserveras tilläggsresurser som helhet.

Genom gott och positivt ledarskap uppnås en verksamhetskultur där det är bra för barnen att lära sig. Man har planerat att fortsätta förnyandet av verksamhetskulturen inom ledarskapet med att inleda ett eventuellt pilotförsök i fråga om 2–3 skolor, och dessutom bör man noggrant följa upp de resultat som redan finns att få av pilotförsöket inom svenskspråkiga grundläggande utbildningen. Med den nuvarande modellen har skolornas verksamhetssätt harmoniserats och samtidigt har kvaliteten på undervisningsarbetet jämnats ut oberoende av skolan. Enhetliga verksamhetsmodeller främjar välbefinnandet och en välmående personal inverkar i hög grad också på elevernas välbefinnande och inlärningsresultat.

De finskspråkiga utbildningstjänsterna måste prioritera lokallösningar och servicenätet i enlighet med var eleverna bor. I lagen om grundläggande utbildning finns en stark tanke om att producera tjänster som närservice. Ökningen av antalet mångkulturella elever innebär i framtiden att skolornas elevantal i bostadsområden med ett stort utbud av hyresbostäder, det vill säga Vårberga, centrum och Gammelbacka, inte minskar utan till och med kommer att öka. Då måste man bedöma om det är möjligt att med en prioritering av servicenätet hålla kostnaderna i anslutning till fastigheterna skäligen och satsa på att utveckla kvaliteten på undervisningen. Med andra åtgärder, såsom utveckling av ledningssystemet och den administrativa verksamheten samt riktande av lokalhyror, är sparpotentialen 100 000–150 000 euro per år.

Svenskspråkig grundläggande utbildning

Nya strukturer för stöd för lärande

Reformen av lagstiftningen om stöd för lärande tas i bruk 1.8.2025. Syftet är att förbättra jämlikheten och se till att eleverna får det stöd de har rätt till. Den nya lagen innebär att resurser och stödformer måste omorganiseras och undervisningen ordnas på ett annat sätt än i dag. Det behövs fler specialklasser och mera resurser för specialundervisning.

Inom svenskspråkiga utbildningstjänsterna bedöms att staden redan nu erbjuder det stöd som eleverna behöver, men i fortsättningen ska

det genomföras på ett annat sätt. Ökade resurser för specialklasser och specialundervisning minskar behovet av stödåtgärder på andra håll. Resurserna för den grundläggande utbildningen behöver inte ökas i samma utsträckning som staden får statsandel. Man förutser att de nya lagstadgade skyldigheterna kommer att medföra cirka 100 000–200 000 euro mindre nya kostnader än vad staden får ny statsandel för dem.

Utnyttjande av digitala verktyg

Utvecklingen av den digitala lärmiljön har inletts med ett pilotprojekt under hösten 2024 i några finsk- och svenskspråkiga skolor. Slutrapporten om pilotprojektet har behandlats i utbildningssektionerna och det beslutades att inlärningsplattformen ska bytas ut i alla skolor inom den grundläggande utbildningen från och med 1.8.2025.

Ändringen av inlärningsplattformen medför betydande kostnadsbesparingar i anskaffningen av datorer, licenser, program och även i underhållet av användningsmiljön. Enligt preliminära uppskattningar kan kostnadsbesparingarna rentav fördubblas jämfört med de uppskattade under åren 2025, 2026 och 2027. Sparpotentialen för utveckling av datatekniska lösningar är 60 000–100 000 euro per år.

Ändra åtgärder, bl.a. utveckling av ledningen och förvaltningen samt hyror

Utvecklingen av ledningssystemet inleddes 2018 och inom de svenskspråkiga utbildningstjänsterna genomfördes ett pilotprojekt under ledning av utbildningssektionen. Under utvecklingsarbetet har man kritiskt granskat vilka uppgifter som kan centraliseras och hur de nio grundskolorna och gymnasiet kan stödjas i utvecklingsarbetet och ledarskapet. Försöket, där en tjänsterektor även sköter rektorsuppgifter i en mindre skola, har fått positiv respons, minskat kostnaderna och lett till andra indirekta positiva effekter samt möjligheter att koncentrera administrativa uppgifter och frigöra tid för pedagogiskt arbete.

En positiv attityd som skapar de bästa förutsättningarna för ett ledarskap som stöder utvecklingen av verksamhetskulturen skapar såväl direkta som indirekta positiva effekter också ur ekonomisk synvinkel. Man kan minska på verksamheter som för närvarande finns någon annanstans för specialklasser och på externa hyror när man flyttar till egna lokaler. Sparpotentialen för andra åtgärder (bl.a. ledning, förvaltning och hyror) är 40 000–60 000 euro per år.

Genomförande och slutsatser

Budgeten för 2026 börjar utarbetas under våren 2025 och sparmålen enligt programmet för balansering av ekonomi och produktivitet beaktas fortfarande i budgetramen. Samtidigt funderar man redan på helheten för de kommande planeringsåren 2027 och 2028. De tjänster som sektorn producerar är till stor del lagstadgade och starkt

reglerade. Sektorns behov märks bäst först när budgeten planeras eller senast när det nya läsåret börjar. Detta gör det svårt att anteckna radspecifika eller åtgärdsspecifika sparmål för de kommande åren.

För sektorn för växande och lärande vore det tydligare att de årliga sparmålen i programmet för balansering av ekonomi och produktivitet jämte åtgärder beaktas i budgetramsskedet och när budgeten utarbetas och rapporteras vidare i enlighet med anvisningarna. Vid beredningen av budgeten lyfter vi årligen fram vilka förändringar som har planerats jämfört med tidigare och hur de kommer att påverka ekonomin på lång sikt. Det är också möjligt att det krävs mer tid för att sektorn ska uppnå målet, vilket ursprungligen har antecknats i programmet för balansering av ekonomi och produktivitet i fråga om sektorn för växande och lärande.

Genomförandet av åtgärderna försvåras också av att sektorn är läsårsbunden och av att de nya serviceområdena i stället för elevupptagningsområdena träder i kraft först år 2026. Med hjälp av dem kan man från hösten 2026 jämföra ut gruppstorlekarna i centrumområdena och eventuellt slå samman grupper, vilket leder till besparingar.

De största helheterna i ekonomin för sektorn för växande och lärande är personalkostnader, lokalkostnader och kostnader för stödtjänster. Om servicenätet i Borgå inte kan koncentreras och lokalkostnaderna inte kan påverkas, och man inte vill genomföra uppsägningar och permitteringar under de följande åren, kommer besparingarna oundvikligen att i första hand beröra tjänsternas icke-lagstadgade kvalitet och kostnaderna för stödtjänster.

Bilagor

Elevantal i Borgå stad och jämförelsekommuner
Statsandelar, Borgå stad 2025

Bildningsdirektör

Nämnden beslutar föreslå stadsstyrelsen och vidare stadsfullmäktige att man gör en budgetändring i samband med den andra delårsrapporten 2025 i fråga om de ersättande besparingar som stadsfullmäktige förutsatte 11.12.2024 av sektorn för växande och lärande för 2025, 130 000 euro. De ersättande besparingarna för 2026 och 2027, 569 000 och 921 000 euro, inkluderas i budgetramen och därmed i budgetberedningen för dessa år.

Paragrafen justeras genast.

Beslut

Nämnden beslutade föreslå stadsstyrelsen och vidare stadsfullmäktige att man gör en budgetändring i samband med den andra delårsrapporten 2025 i fråga om de ersättande besparingar som stadsfullmäktige förutsatte 11.12.2024 av sektorn för växande och lärande för 2025, 130 000 euro. De ersättande besparingarna för 2026 och 2027, 569 000 och 921 000 euro, inkluderas i

budgetramen och därmed i budgetberedningen för dessa år.

Nämnden framhåller att det för sektorns förvaltningens del görs en helhetsbedömning, som omfattar såväl områdesrektorsmodellen som ledarskapet i skolorna.

Paragrafen justerades genast.